

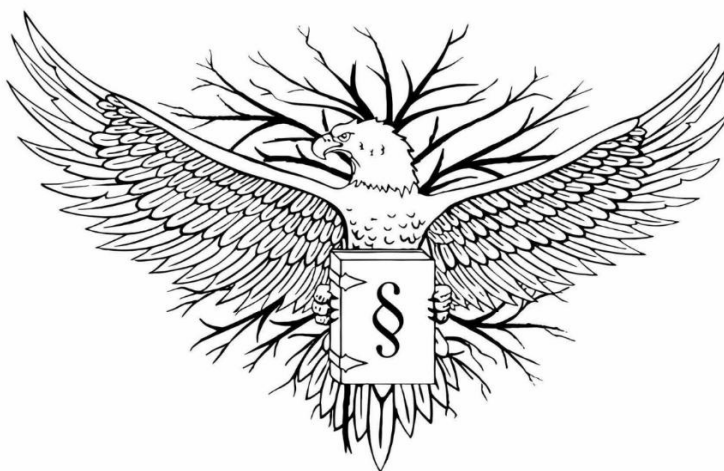
**DEBRECENI
EGYETEM**

**„A JOG TUDOMÁNYA, A MINDENNAPOK JOGA” XIII.
TUDOMÁNYOS KONFERENCIA**

és

**II. „ÉDES ANYANYELVÜNK, IGAZI OTTHONUNK” JOGI
RETORIKAI VERSENY**

Praetor Szakkollégium

*„Aki helyes felismerésekre vágyik,
annak előbb helyénvaló kételyeket kell támasztani.”
(Arisztotelész)*

Debrecen, 2025. április 3.

Tisztelt Résztevők! Kedves Érdeklődők!

A Praetor Szakkollégium Elnöksége tisztelettel köszönti Önöket az immáron XIII. alkalommal megrendezésre kerülő „A jog tudománya, a mindennapok joga” tudományos konferenciáján. Ezzel a program- és absztraktfüzettel szeretnénk segítséget nyújtani, hogy az Önök érdeklődési köréhez közel álló előadásokat tudják kiválasztani és meghallgatni. 2018 óta nem múlhat úgy el félév, hogy ne rendeznénk meg ezt a konferenciát. Még a pandémiás időszakban is, noha akkor online térbe kényszerülve, de sikerült megtartanunk.

Szakkollégiumunk küldetésül és célul tűzte ki, hogy teret biztosítson az állam- és jogtudományok iránt érdeklődő és tehetséges hallgatók számára kutatásaik bemutatására. A konferencián összesen 68 előadás fog elhangzani, 8 szekcióban, jogterületekre bontva. Ahogyan megszokhatták, az előadásokat a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatói és a jogász szakma neves, elismert szakemberei értékelik. A konferencián elhangzó előadásokról most is tanulmánykötetet tervezünk megjelentetni.

A tavalyi évben hagyományteremtő szándékkal első alkalommal megrendeztük az „Édes anyanyelvünk, igazi otthonunk” jogi retorikai versenyt, melyre az idei félévben majd kétszer annyian jelentkeztek. Bízunk benne, hogy a jövőben is hasonlóan bővülő érdeklődő számmal tudjuk megtartani ezt az egyedülálló megmérettetést.

Kívánjuk, hogy a konferencia minden résztvevője sok értékes gondolattal térjen haza. Eredményes tanácskozást kívánunk!

Debrecen, 2025. április 3.

Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin
Első Tanár

Vitális Zsombor Máté
Első Diák

**„A JOG TUDOMÁNYA, A MINDENNAPOK JOGA”
XIII. TUDOMÁNYOS KONFERENCIA
ÉS
A II. „ÉDES ANYANYELVÜNK, IGAZI OTTHONUNK”
JOGI RETORIKAI VERSENY
PROGRAMJA**

MEGNYITÓ

Helyszín: TEOKJ I. előadó

Időpont: 13:30

A konferenciát megnyitja:

Prof. Dr. Szikora Veronika,
a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Dékánja, tanszékvezető
egyetemi tanár,

Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin, habil. egyetemi docens,
a Praetor Szakkollégium Első Tanára

**SZEKCIÓÜLÉSEK: 14:00/14:30
RETORIKAI VERSENY: 15:30**

	SZEKCIÓ NEVE	TEREM
1.	ANGOL NYELVŰ (1.)	C/I.
2.	ANGOL NYELVŰ (2.)	C/206.
3.	POLGÁRI JOGI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI JOGI	C/II.
4.	POLGÁRI ELJÁRÁSJOGI ÉS MUNKAJOGI	A/I.
5.	BÜNTETŐJOGI ÉS KRIMINOLÓGIAI	A/113.
6.	BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOGI	A/11.
7.	EURÓPA-JOGI ÉS NEMZETKÖZI JOGI	TEOKJ I.
8.	ALKOTMÁNYJOGI, JOGBÖLCSELETI, KÖRNYEZETJOGI, KÖZIGAZGATÁSI JOGI ÉS PÉNZÜGYI JOGI	C/114.
9.	RETORIKAI VERSENY	A/19.

ANGOL NYELVŰ SZEKCIÓ (1.)
(14:00, C/I. terem)

A zsűri elnöke:

Prof. Dr. Bartha Ildikó, tanszékvezető egyetemi tanár, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Sipka Péter, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Környezetjogi és Munkajogi Tanszék

Dr. Horváth Adrienn, egyéni ügyvéd, szakfordító, közgazdász

Szekciótitkár:

Pályi Gergely, joghallgató

1. Alireza Safarpour: *Artificial intelligence and democracy: a systematic literature review of one decade*

This study systematically reviews a decade of scholarly research on the role of artificial intelligence (AI) in democracy, examining both its opportunities and challenges. AI influences democratic governance through public participation, technocratic decision-making, transparency, media communication, and surveillance. While AI enhances engagement and policy efficiency, it also raises concerns about misinformation, algorithmic bias, and threats to privacy. The study highlights the need for explainable AI, robust regulatory frameworks, and ethical safeguards to balance AI's democratic benefits and risks. Findings provide policy recommendations to harness AI's potential while mitigating its adverse effects on democratic integrity.

2. Mehrshad: *The right to access information on the Internet*

This study explores the concept of access to information and freedom of expression in the online environment, focusing on how the internet can strengthen civic participation. It examines whether widespread internet access can enhance public engagement in political and social affairs, and how it can foster informed, rational participation in governance. Additionally, the study addresses the challenges of balancing free access to online information with the protection of individual rights and national security, while considering whether current laws adequately safeguard individuals' rights in the digital space.

3. Hashmi Agha Ali Turab: *Standard Contractual Clauses for Data Transfers Post-Schrems II*

This presentation will focus on SCCs post-Schrems, particularly the revised 2021 issued by the European Commission and the role of SCCs in ensuring GDPR compliant data transfers.

4. Imelda Wanjau: *Moving on: Rethinking the Limitations of Prosecution under Section 219 of Kenya's Criminal Procedure Code*

The general rule in most common law jurisdictions and to which Kenya belongs, is that 'crime does not die'. However, more and more jurisdictions are moving away from this and advocating for the right to 'forget' certain crimes. A threshold is set in place in the law which prescribes the crime and period within which it ought to be prosecuted or otherwise 'forgotten'. This presentation analyses the relevancy of Section 219 of Kenya's Criminal Procedure Code in light of the current discourse.

5. Aya AlDabbas: *Migrant Workers in The Digital Age*

Recent developments due to technology have made diverse changes in our everyday life and regulations governing relationships. In this presentation, the presenter aims to shed a light on recent developments in migrant workers rights and how technology has affected migrant workers from different aspects including recruitment and working conditions.

6. Dr. Pella Sebestyén Márk: *Hungarian special taxes under scrutiny: an EU perspective*

Since the global financial crisis of 2008, multiple extraordinary economic and social crises have emerged, posing significant challenges for governments worldwide. In response, Hungary and several other EU member states have introduced various measures, such as fuel price regulations, price caps on essential food items, and sector-specific taxes. What makes these interventions unique is that they have been implemented within the competitive framework of the European Union's single market, raising important legal and economic questions. Recent trends suggest a resurgence of protectionist policies, with governments taking an increasingly active role in shaping market dynamics. This phenomenon underscores the importance of analyzing state interventions—not only as a timely issue but as a necessity—particularly within the context of the EU's market-driven economy.

7. Li Jingbei: *Corporate compliance: Resolving corporate legal risk problems through management methods*

Although compliance has the attributes of the rule of law, it is essentially a matter of corporate management. This study uses Longgang District, an administrative district in Shenzhen, a model city for corporate compliance in China, as a sample. After collecting official document data and conducting field research, the study analyzes the current status of corporate compliance practices in this district. The results show that the implementation of compliance policies by enterprises in this district has been relatively effective. Moreover, enterprises have gradually shifted their consciousness from "I have to comply with the rules" to "I want to comply with the rules", which is not only beneficial to the development of enterprises themselves, but also creates a legal and standardized business environment.

8. Tang Mengling: *Comparative study of Case-law of the Court of Justice of EU and Guiding Case in China*

Case-law, Guiding case, Court of Justice of European Union, Unification of law, Interpretation of law

9. Dr. Győri Ágoston: *Software as a product under the EU and the US product liability law*

In today's world, everyday objects are increasingly operated by computer software (such as phones, watches, computers, coffee machines, and cars). This raises a legitimate question: should software developers be subject to the same liability rules as traditional product manufacturers when they develop defective software? This presentation explores how EU legislation and U.S. case law approach this issue.

ANGOL NYELVŰ SZEKCIÓ (2.)

(14:00, C/206. terem)

A zsűri elnöke:

Dr. Zaccaria Márton Leó, habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Környezetjogi és Munkajogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Talabos Dávidné Dr. Lukács Nikolett, PhD, jogász

Dr. Klein Renáta, egyetemi tanársegéd, Debreceni Egyetem, Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar, Állattudományi, Biotechnológiai és Természetvédelmi Intézet, Állattenyésztési Tanszék

Szekciótitkár:

Bossányi Zoltán, joghallgató

1. Elizaveta Filina: *Artificial Intelligence legal regulations*

This research provides a comparative analysis of AI regulations across different regions, focusing on the European Union. The study highlights the evolving nature of AI regulations, particularly in the EU, where the AI Act aims to balance innovation with risk management, though concerns about its impact on startups persist.

2. Belaaouad Nor El Houda: *Conflict of Laws in Cross-Border Arbitration: Examining Arbitration's Role in Harmonizing Legal Disparities*

Cross-border arbitration has become the preferred method for resolving disputes in an increasingly globalized world, where parties from different legal jurisdictions interact through complex, cross-border transactions.

3. Dr. Erdős István: *Convergence of common law and civil law and its effect on the judicial practice*

Convergence of common law and civil law systems is a defining phenomenon in current legal development, which has an effect on the practice of law. One cause of this convergence is the growing importance of international private law due to international trade, as well as the growing importance of EU law. However, it is unclear how does this process alter the judicial practice in civil law countries, where common law elements have been adopted. This research focuses on the introduction of the limited precedent system in Hungary, which swiftly changed the practice of law by introducing common law features. The study analyzes key decisions of the Curia of Hungary (the supreme court) utilizing SCA (structural content analysis) to understand the effects of this convergence phenomenon. A key conceptual contribution of the study concerns the link between adjudication theory and judicial practice. The study finds that adjudication theory and practice shifted. Based on the findings, the study makes suggestions about the changes required by the participants of the legal world to proactively adapt to the changing legal environment.

4. **Carolina Lui Lam Postigo: *Critical Review: What effect does compulsory voting have on voters' preferences in Latin American countries?***

The evaluation of compulsory voting is complex. Although it may increase turnout and suggests a more equitable representation of the population, it does not automatically guarantee that such electoral participation will translate into genuine representation since citizens have the right to vote or not vote (null or blank vote, even a "scratch" vote), particularly when penalties are effectively enforced. And this system can produce an unwanted and undesirable effect, such as the increase in invalid votes, which can undermine the legitimacy of electoral mandates, especially in the fragile democracies of Latin America.

5. **Md Atekul Islam Nur Shuvo: *Dispute settlement mechanism in BITs of Hungary and Bangladesh: An analysis***

The dispute settlement mechanisms in the Bilateral Investment Treaties (BITs) of Hungary and Bangladesh provide important frameworks for resolving investor-state disputes through international arbitration. Hungary's BITs typically allow investors to approach forums like ICSID and UNCITRAL, emphasizing transparency and legal stability, as seen in cases like *ADC v. Hungary* and *Sodexo v. Hungary*. Bangladesh's BITs also rely on international arbitration, with cases like *Saipem v. Bangladesh* highlighting the need for judicial non-interference and proper enforcement of awards. While both countries offer accessible dispute resolution, Hungary's BITs often reflect more advanced procedural safeguards. Strengthening enforcement and transparency remains essential for both nations to maintain investor confidence.

6. **Bernadetha Benno Liwoko: *The Rate of Improvement of Policy and Legislative Framework for Maternity Protection in East Africa (2010-Present)***

Maternity protection is a fundamental aspect of labour rights, ensuring job security, financial support, and adequate leave for working mothers. Since 2010, East African countries have made strides in improving maternity protection policies, but progress has been uneven across the region. This study examines the evolution of maternity protection laws, highlighting key policy advancements, implementation challenges, and gaps in enforcement. Using a qualitative research approach, the study analyzes legal frameworks, policy reports, and international labour guidelines, with comparative insights from various East African nations. Findings reveal persistent disparities in maternity leave provisions, workplace protections, and financial support, particularly affecting women in the informal sector. While international labour standards advocate comprehensive maternity protection, national policies often fall short due to weak enforcement and employer non-compliance. The study underscores the need for stronger legal frameworks, improved implementation mechanisms, and inclusive policies that extend protection to all working mothers. Addressing these challenges is crucial for achieving equitable maternity rights across East Africa.

7. Joel Niyobuhungiro: *Consumer Protection in Transport Services: Liability for Unnecessary and Negligent Delays.*

Consumer protection in transport services in Rwanda remains a critical point. Transport operators violate passengers' rights through undue delays caused by negligence. While consumer protection laws exist, their effectiveness in addressing unnecessary/undue delays in transport services remains uncertain. Many consumers are left without effective remedies, as proving negligence or contractual breaches can be legally complex. This study analyses the existing regulatory framework aimed at consumer protection in Transport, the redresses and remedies available for the victims.

POLGÁRI JOGI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI JOGI SZEKCIÓ

(14:00, C/II. terem)

A zsűri elnöke:

Dr. Hajnal Zsolt, habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Török Éva, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi Tanszék

Dr. Bihari Erika, egyetemi tanársegéd, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Jogi Tanszék

Szekciótitkár:

Fekete Regina Boglárka, joghallgató

1. Samodai Csenge Boróka: *Különválás Európában*

A házasságok felbontásának növekvő tendenciáival a nemzetközi családjog egyre meghatározóbb része a nemzetközi párok különválásának szabályozása. Az elmúlt években az Európai Unió tagállamainak jogrendszerei változáson mentek keresztül, mely újabb kérdések elé állította a jogalkalmazókat. Előadásomban ismertetem az ennek mentén hozott újabb uniós és magyar szabályozást, valamint kitérek arra, milyen kérdésekkel foglalkozott az EUB ezen a területen.

2. Dr. Boros Dominik: *Lehetséges változások a magyar fogyasztóvédelmi magánjogban*

A 2024/1799 irányelv számos fogyasztóvédelmi újdonságot teremtett meg az áruk javításának előmozdítása érdekében, amit az európai uniós tagállamoknak 2026 július 31-ig kell a jogrendszerükbe átültetniük. Magyarország sem kivétel ez alól, viszont a fragmentált fogyasztóvédelmi magánjogot érintő szabályozási környezet miatt az irányelv átültetése nehézségekbe ütközhet. Ilyen kihívások lehetnek a kellékszavatossági és jótállási szabályok sajátos kialakítása is. Vajon milyen eszközökhöz érdemes nyúlnia a magyarországi kodifikátoroknak, hogy egyszerre jelenjen meg a magyar jogrendszerben a magas fokú fogyasztóvédelem és a fenntarthatósági célkitűzéseknek való megfelelés.

3. Dr. Boros Sándor: *A szerződésszegés fogalma a FIDIC Sárga Könyvben*

A FIDIC Sárga Könyv a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége által megalkotott szerződéses minta építési beruházásokra. Ezt a szerződéses konstrukciót Magyarországon is alkalmazzák, elsősorban közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött, nagy értékű kivitelezési szerződések esetében. A Sárga Könyv alapvetően az angolszász jogrendszer elveit, koncepcióit érvényesíti, ezért magyarországi alkalmazása nem egyszerű. Az előadás középpontjában a FIDIC Sárga Könyv szerinti szerződésszegés fogalmának meghatározása áll.

4. Lezó Nóra: *Csurran a személyiségi jog, cseppen a szerzői jog*

Egy ismert előadó óriási népszerűsége szert tett dala, illetve klipje mást is megihletett - a probléma viszont az, hogy az ihlet megvalósításához nem kért engedélyt. Az előadónak a joga és a jogos érdekei sérültek. A kérdés, hogy személyiségi jogai vagy a szerzői jogai?

5. Szegedi Zsófia: *A közös szülői felügyelet kihívásai – francia megoldások és magyar alkalmazhatóságuk*

Európában a közös szülői felügyelet, azon belül is a váltott gondoskodás ma már a legtöbb helyen ismert, szabályozott és egyre jobban elterjedt. Az ezzel kapcsolatos diskurzusok ma már ott tartanak, hogy a szülői felügyelet rendezésének ez legyen-e az elsőrendű módja, illetve a bíróság az egyik szülő tiltakozása ellenére is rendelkezhet-e közös szülői felügyeletről, vagy sem. A hazai szabályozás is elindult ezirányba, melynek során segítségünkre lehetnek a külföldi példák. Előadásomban ezt mutatom be, elsősorban a francia szabályozáson keresztül.

6. Csató Marianna: *Konkrétan az általánosról. Az Általános Szerződési Feltételek fogyasztóvédelmi szempontból*

Konkrétan az általánosról. Kutatómunkám során a szerződéskötés folyamatát vizsgáltam a modern és digitalizált világunk szemszögéből. A különféle platformok és módszerek lehetővé teszik a gyors és egyszerű szerződéskötést, ami azonban új kihívásokat is hozott magával. A szolgáltatóknak ügyelniük kell arra, hogy a szerződés feltételei, beleértve az Általános Szerződési Feltételeket (ÁSZF), világosan és érthetően legyenek megfogalmazva, és a fogyasztók számára könnyen hozzáférhetőek legyenek, legyen szó digitális vagy hagyományos lehetőségekről. Az ügyfél tájékoztatásának hatékonysága érdekében különböző eszközöket alkalmazhatnak, legyen szó például felhasználóbarát weboldalokról, nyomtatott útmutatókról, vagy ügyfélszolgálatokról. Fogyasztóvédelmi jog szempontból lényeges, hogy a fogyasztók tisztában legyenek jogaikkal és kötelezettségeikkel, valamint azzal, hogy milyen lépéseket tehetnek a jogorvoslatok érdekében.

7. Nagy Dorottya Andrea: *Az ítélőképessége birtokában lévő gyermek bíróság általi meghallgatása*

Az előadás az ítélőképessége birtokában lévő gyermek bíróság általi értesítését, meghallgatását, véleményének értékelését elemzi magyarországi viszonylatban. Az előadás célkitűzése annak vizsgálata, hogy miként tehető még hatékonyabbá az ítélőképessége birtokában lévő gyermek bíróság általi meghallgatása. A jelenleg hatályos jogi szabályozás és jogalkalmazói gyakorlat elemzésével, és a hiányosságok feltárásával igyekszik megoldást találni a folyamat tökéletesítésére.

8. Dr. Battyányi Levente: *Nem fizet a fővállalkozó! Az építőipari körtartozások visszaszorításának jogalkotói megoldása, és jövőbeli kilátásai.*

Az építőipari kivitelezési tevékenységre jellemző a komplex alvállalkozói láncolatok megléte, amelyek egyrészt praktikussági, másrészt hatékonysági célra visszavezethetők. A vonatkozó jogszabályi háttér finoman szólva is merev elszámolási feltételrendszert követel meg az ilyenfajta gazdasági kapcsolatok teljesítésére. Ebből adódóan nem kizárt a mindenkorai fővállalkozó előtt, hogy a teljesítés igazolás kiadásának megtagadásával a kifizetést elodázza, amellyel a jellemzően kis- és középvállalkozási rétegből kikerülő alvállalkozók számára megugorhatatlan pénzügyi akadályt képes felállítani. Mi tévő lehet ilyen helyzetekben az alvállalkozó? Milyen garanciális elemekre támaszkodhat a megvalósított munka után járó ellenérték behajtása végett? Hosszútávon milyen következményeket hordozhat magában az állam gazdasági életében az építőipar ezen anomáliája? Többek között e kérdések megválaszolására törekszek az elmúlt időszak statisztikai mutatóit, illetve saját tapasztalatomat is latba vetve.

9. Dr. Szücs Tamara Dóra: *A házastársi közös lakás jogintézményének dogmatikai elemzése*

A házastársi közös lakás használatának rendezése a válást követően több szempontból is szignifikáns kérdéskörnek tekinthető. Olyan területről van szó ugyanis, ami ötvözi a vagyoni jog szigorúan értékközpontú szabályozását, valamint a családjog méltányosságát, illetőleg a család, a gyermek és a gyengébb fél védelmének elvét érvényre juttató szemléletét. A házastársi közös lakás kettős jellege abból fakad, hogy egy külső személy számára az csupán egy vagyoni értékkel bíró ingatlan, míg a házastársak nem kizárólag vagyontárgyként tekintenek arra, hanem otthonként, családi életük színhelyeként. Vitathatatlan, hogy abban az esetben, ha a házasság felbontására kerül sor, az ingatlan egy különösen konfliktusokkal övezett területté válik, hiszen a hozzá kapcsolódó heves érzelmek mellett nem hagyható figyelmen kívül az a fontos kérdés, hogy a házastársi közös lakást mint vagyontárgyat melyik fél használhatja a továbbiakban. Az előadás a házastársi közös lakás jogintézményének dogmatikai kérdéseit vizsgálja.

10. Molnár Dániel: *A hatósági árverések kutatásának módszertani kihívásai*

Hatályos jogunkban az árverések, különösen a hatósági árverések tekinthetők az egyik legbonyolultabb, legkomplexebb – jogágakon átívelő – jogszabályi háttérrel rendelkező, egyúttal számos anyagi és eljárásjogi jogkérdést felvető értékesítési formának. Ennek ellenére a hazai jogirodalomban eddig végzett, kapcsolódó kutatásokban meglehetősen egyoldalú megközelítésekkel találkozunk. Ez az egyoldalúság több szempontból is megragadható. Egyfelől az eladdig megjelent tudományos művek a hatósági árverésről jellemzően egy-egy jogág összefüggésrendszerében, rendszerint a polgári anyagi jog és a végrehajtási jog terénümán igyekeztek képet alkotni, holott ennél lényegesen több jogterületen tölt be meghatározó szerepet. Másfelől a hatósági árverés jogintézményét érintő problémákat többnyire (ám nem kizárólagosan) elméleti síkon, anyagi jogi összefüggésekben vizsgálták, s a kapcsolódó ítélkezési gyakorlat kevés figyelemben részesült. A korlátozott precedensrendszer 2020-ban történt bevezetése következtében azonban az ítélkezési gyakorlatban kialakult precedens ismerete és vizsgálata fokozott jelentőségre tett szert, amely alól a hatósági árverések témaköre sem jelenthet kivételt. Előadásomban a hatósági árverés jogintézménye kutatásának módszertanához szeretnék eddigi tapasztalataim alapján adalékokkal szolgálni.

POLGÁRI ELJÁRÁSJOGI ÉS MUNKAJOGI SEKCIÓ

(14:30, A/I. terem)

A zsűri elnöke:

Prof. Dr. Pribula László, tanszékvezető egyetemi tanár, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Eljárásjogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Molnár Judit, habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Polgári Eljárásjogi Tanszék

Dr. Nádas György, tanszékvezető habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Környezetjogi és Munkajogi Tanszék

Szekciótitkár:

Décsi István Ádám, joghallgató

1. Hegedüs Eszter: *Az egész életen át tartó tanulás lehetséges szabályozási modelljei*

Előadásomban a kutatásom egy ágát, nevezetesen az egész életen át tartó tanulás lehetséges modelljeit kívánom bemutatni. Komparatív módszerrel vizsgáltam két külföldi ország hosszú évek óta létező ilyen tárgyú szabályozását, amelyeket ismertetek. Az egyes lehetőségek előnyeit és hátrányait a közönség elé tárva saját - Magyarországra vonatkozó - de lege ferenda javaslatot is fogalmazok meg teljeskörű alátámasztással.

2. Dr. Báthori Maczkó Gabriella: *A hatékony perképviselet, a perkoncentráció elve a gyakorlatban*

A jogviták eldöntésének a költséghatékony, ésszerű időn belül történő befejezése valamennyi peres fél érdeke. A perek koncentrált befejezését az eljárási jogszabályokban meghatározott eszközök segítik elő, amelynek gyakorlati megvalósulását mutatja be az előadás konkrét jogeseteken keresztül.

3. Samodai Csenge Boróka: *Az egészségügyi kártérítési perek bizonyítási kérdései*

Tanulmányaink során anyagi jogi és eljárásjogi szempontból is megismerkedhetünk a kártérítési perek általános szabályaival, valamint bizonyos speciális felelősségi formákkal. A sajátosságokat illetően az egyik legérdekesebb jogterület azonban sokszor kimarad. Az egészségügyi kártérítési perek számos különlegességet hordoznak magukban, ugyanis a jogalkalmazóknak olyan egyedi helyzetekről és kérdésekről kell igazságosan ítélniük, melyek nem jellemzőek más kártérítési perekre. Előadásomban az elmúlt évtizedek legfőbb bizonyítási kérdéseit és a bírói gyakorlat által kialakított válaszokat ismertetem, melyek a jogterület specialitását jelentik.

4. Józsa Hanna: *A feketefoglalkoztatás különböző országokban*

A feketefoglalkoztatás elterjedtsége összefügg a gazdasági fejlettséggel és a munkaerőpiaci szabályozással. Jóléti államokban (pl. Svédország, Németország) erős jogi és társadalombiztosítási rendszerek miatt minimális, míg gazdaságilag egyenlőtlenebb országokban (pl. Olaszország, Bulgária, Mexikó) sokkal gyakoribb. Az állami szabályozás, gazdasági stabilitás és munkaerőpiaci intézkedések hatékonysága közvetlenül befolyásolja az informális munkavégzés mértékét. Az előadásom során ezeket vizsgálom a feketefoglalkoztatással összefüggésben.

5. Dr. Sztraka-Bucsai Beatrix: *Peres kiváltság-e a szükséghelyzet?*

Elmondhatjuk, hogy az állítási és bizonyítási szükséghelyzet továbbra sem foglalta el a jogalkotó által szándékozott kitüntetett helyét a perjogban. Ennek ellenére – vagy éppen ennek tükrében – érdemes arra is kitérni, hogy a bennük rejlő potenciál kiaknázható-e egyes nemperes eljárásokban. Felmerülhet olyan helyzet polgári nemperes eljárásban, amely szükséghelyzet alkalmazását tenné indokolttá? Beépítésre kerültek olyan garanciák, amelyek elejét vennék a visszaéléseknek? Összeegyeztethető egyáltalán az egyes eljárások céljával a szükséghelyzetek alkalmazása? Az előadás célja az, hogy megpróbáljon választ találni ezen kérdésekre.

6. Dr. Kovács-Kaszás Rebeka: *Elektronikus tárgyalás tartásának kérdései a közjegyzői nemperes eljárásokban*

Jelen előadás témáját az elektronikus tárgyalás és a közjegyzői nemperes eljárások, ezen belül egész pontosan a hagyatéki eljárás képi. Szakmai tapasztalataim alapján fogalmazódott meg bennem akár felvetés szintjén is, hogy bizonyos esetekben a hagyatéki tárgyalások kitűzhetőek lehetnének elektronikus úton. Ahhoz, hogy ebben a kérdésben valamelyik irányba állást foglalhassunk szükségesnek tartom röviden áttekinteni azt, hogy ennek a felvetésnek a hatályos szabályozás alapján találunk-e valamely eljárásjogi akadályát, továbbá azt, hogy a nemzetközi gyakorlatban találunk-e erre példát.

7. Marjai László: *A csoportos létszámcsökkenés hazai és európai gyakorlata*

A dolgozat átfogó elemzést nyújt a csoportos létszámcsökkenés jogi szabályozásáról és gyakorlati megvalósításáról Magyarországon és az Európai Unióban. Részletesen vizsgálja a Munka Törvénykönyvének vonatkozó rendelkezéseit, összevetve azokat az EU irányelveivel és joggyakorlatával. A dolgozatban kiemelt figyelmet kap a munkavállalók jogainak védelme, valamint a csoportos létszámcsökkenés szociális hatásainak vizsgálata.

8. Czifra Balázs: *A közigazgatási bíráskodás mérföldkövei*

Az előadásom keretében szeretném bemutatni a közigazgatási bíráskodásról kialakult egyes szemléletmódokat.

9. Dr. Szabó Kinga: *Megelőző távoltartás a válófélben lévő házastársak között*

Az esetek nagy többségében a megelőző távoltartást a házassági bontóper küszöbén, azt megelőzően vagy annak során veszik igénybe. Előadásom során kitérek a megelőző távoltartás és a házassági bontóper viszonyára, a közös tulajdonú ingatlan lakáshasználatának rendezésére, valamint a megelőző távoltartás elrendelésének lehetőségére a válófélben lévő házastársak közötti konfliktushelyzetben. Előadásom során érintem továbbá a megelőző távoltartás alapjául szolgáló osztrák modell szabályozási megoldásait és a közös kiskorú gyermekek eljárásba történő bevonását is.

10. Hocz Helga Nóra: *A társult per gyakorlati jelentősége: innováció vagy kihasználatlan lehetőség?*

Magyarországon kollektív igényérvényesítéssel összefüggő perek a társult perek és a közérdekű perek. A társult per célja alapvetően, hogy egy hatékony és gyors alternatívát nyújtson olyan ügyekben, amelyekben az érintettek nagyobb száma miatt az egyedi eljárások nem lennének célravezetőek. A társult per tehát hatékony védelmet biztosíthat egy nagyobb érintetti kör számára, csökkentheti a költségeket, és tehermentesítheti a bíróságokat, legalábbis elméletben, hiszen a gyakorlatban nem igazán beszélhetünk ezen jogintézmény alkalmazásáról. Előadásomban arra keresem a választ, hogy miért nem tudott a társult per a gyakorlat részévé válni, miért maradt ez a jogintézmény egy kihasználatlan lehetőség.

BÜNTETŐJOGI ÉS KRIMINOLÓGIAI SZEKCIÓ

(14:00, A/113. terem)

A zsűri elnöke:

Prof. Dr. Madai Sándor, tanszékvezető egyetemi tanár, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Pápai-Tarr Ágnes, habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék

Dr. Kanyuk Petra, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszék

Szekciótitkár:

Tóth Bettina Mária, joghallgató

1. Soltész Tamás: *A svéd IÖV, mint a rövid tartamú szabadságvesztés végrehajtási módja*

A szabadságvesztés lehetséges alternatíváinak kutatása a 20. század második felétől kezdődően alapjaiban véve tematizálja a szankciótani diskurzust. Svédország az elítéltek (re)integrációjára különös hangsúlyt fektető "skandináv büntető excepcionalizmus" képviselőjeként már 1994-ben meghonosította az elektronikus megfigyelésen alapuló intenzív felügyeletet (IÖV), mint a rövid tartamú szabadságelvonások alternatív, közösségi végrehajtási módját. Az IÖV-re vonatkozó jogi szabályozás az elmúlt évtizedekben számos változáson esett át. Jelen előadás célja az IÖV hatályos szabályainak áttekintése, valamint a végrehajtási módszerrel kapcsolatos elméleti kérdések, illetve gyakorlati tapasztalatok bemutatása. A svéd modell egyes elemeinek alapulvétele ugyanis Magyarország számára is példaértékű lehet, figyelemmel arra, hogy hazánkban napjainkban is komoly problémát jelent a büntetés-végrehajtási intézetek zsúfoltsága.

2. Dr. Szemán Ádám: *A társadalomra veszélyesség szerepe és jelentősége a büntetőeljárásokban*

A társadalomra veszélyesség a bűncselekmény általános fogalmának nélkülözhetetlen feltétele, mivel meghatározza, hogy egy cselekmény sérti-e a védendő jogi tárgyat. A jogalkalmazó bírók kötelezettsége, hogy minden egyedi ügyben vizsgálják a társadalomra veszélyesség meglétét, hiszen enélkül nem beszélhetünk bűncselekményről. E vizsgálat biztosítja, hogy a büntetőeljárások során meghozott szankciók a büntetés céljával arányosak legyenek, figyelembe véve a cselekmény társadalomra gyakorolt kedvezőtlen hatását. Így lehetővé téve a büntetőjog céljainak és a védendő jogi tárgyak védelmének hatékony érvényesülését.

3. Jónás Kitti Anett: *A fiatalkori bűnözés statisztikai adatok tükrében*

A fiatalkori bűnözést statisztikai adatgyűjtés által kívánom megismerhetővé tenni az előadásom során. A fiatalkori bűnözés adatgyűjtésére a Központi Statisztikai Hivatal adatai által, az Igazságügyi Minisztérium Szakrendszerében rögzített adatai által, valamint az Ügyészségi Statisztikai rendszer segítségével került sor. Az adatgyűjtés az aktuális büntetőjog szabályainak megfelelően tükrözi a fiatalkori bűnözés jelenségét.

4. Lezó Nóra: *Bűncselekmények a színházban - szándékosság vagy gondatlanság?*

A közelmúltban történt, nagy port kavart esemény kapcsán felmerülhet a kérdés: ha egy színházban bűncselekmény történik, kit terhel a felelősség? Szándékos vagy gondatlan elkövetés történik? Az elkövetési magatartás kapcsán a színházban történt bűncselekmények is csoportosíthatók tevással, mulasztással megvalósítható bűncselekmények szerint. Az előadás ezekre a kérdésekre keresi a választ.

5. Hadházi Dalma: *Foglalkozástól eltiltás a bírói gyakorlatban*

A büntetésekről és a büntetés kiszabási gyakorlatról rendelkezésre álló jogi szakirodalom mondhatjuk, kimeríthetetlen, van viszont egy szankció, melyről manapság oly kevés szó esik: a foglalkozástól eltiltás. Joghátrány tartalma egyértelmű, de akkor felmerül a kérdés, hogy miért az egyik legritkábban kiszabott büntetés hazánkban? Előadásomban a foglalkozástól eltiltás gyakorlatban felmerülő nehézségeit mutatom be, felhasználva a magyar bíróság és ügyészségek statisztikai adatait és a joggyakorlatból hozott eseteket.

6. Maráz Adrienn: *A kiszolgáltatottság árnyékában: a védekezésre és az akaratnyilvánításra képtelen személyek ellen elkövetett bűncselekmények*

A dolgozat célja a kiszolgáltatott személyek védelmét biztosító büntetőjogi szabályozás elemzése, különös figyelmet fordítva a gyermekek, idősek és fogyatékkal élők védelmére. A kutatás vizsgálja, hogy a jelenlegi jogi keretek mennyire képesek hatékonyan szankcionálni a kiszolgáltatott személyekkel szembeni bűncselekményeket és biztosítani az áldozatok védelmét. A dolgozat elemzi a jogalkotás és jogalkalmazás kihívásait, valamint azokat a változásokat, amelyek az elmúlt évtizedekben felmerültek a hazai joggyakorlatban. A kutatás célja az is, hogy feltárja a bűncselekmények felismerésének nehézségeit és a büntetőjogi szankciók hatékonyságát. Végül a dolgozat javaslatokat fogalmaz meg a jogalkotás és jogalkalmazás hatékonyságának javítására ezen a területen.

7. Burján-Mosoni Zsolt Gábor: *A közérdekűmunka-büntetés európai újlatin országokban*

Az európai újlatin országok között jelentős eltérések vannak kultúrájukat, legújabb kori történelmüket, kriminológiai jellemzőiket, demokratikus-jogállami tapasztalataikat illetően, de közös bennük, hogy szankciórendszerükben jelen van a közérdekű munka. Alkalmazásának céljai között minden esetben megjelenik a rövid tartamú szabadságvesztés-büntetések arányának csökkentése, illetve a jóvátételi elem beemelése a büntetés-kiszabásba, ám e célok megvalósításának módjában jelentős eltérések tapasztalhatók. Nagy szórást mutatnak a vizsgált csoport tagjai a közérdekű munka elismertségét, társadalmi beágyazottságát illetően is, míg a munkabüntetések tartamintervalluma tekintetében kétségtelenül közeledés figyelhető meg: eltűntek a korábbi extrém alacsony, illetve magas értékek.

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOGI SEKCIÓ

(14:00, A/11. terem)

A zsűri elnöke:

Dr. Tóth Andrea Noémi, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Büntető Eljárásjogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Simon Ernő, fellebbviteli főügyész, Debreceni Fellebbviteli Főügyészség

Dr. Emri Kinga, büntető ügyszakos bíró, Debreceni Járásbíróság

Szekciótitkár:

Justyák Veronika, joghallgató

1. Sallai Petra: *Az interneten elkövetett bűncselekmények kriminalisztikája*

Az előadásom témája, hogy a nyomozó hatóságok hogyan veszik fel a versenyt az internet mögé bújt elkövetőkkel szemben. Azaz bemutatásra kerül először, hogy eleve milyen bűncselekményeket lehet elkövetni az interneten. Aztán pedig azt szeretném kifejtetni, hogy a nyomozóhatóságok milyen eszközöket és módszereket ismernek arra, hogy az ilyen bűncselekmények elkövetőjét felderítsék.

2. Dr. Bodnár András Péter: *A bizonyítékok értékelése a büntetőeljárásban, különös tekintettel a digitális bizonyítékokra*

Vitán felül áll, hogy a digitális fejlődés az élet minden területén, így a büntetőeljárás területén is érezteti hatását. Ma már nem is képzelhető el olyan bűncselekmény, amelynek ne lenne digitális nyoma, amellyel kapcsolatban nem keletkeznének bizonyítékok digitális formában. A bizonyítékok értékelése a büntetőeljárásban, különös tekintettel a digitális bizonyítékokra címet viselő előadásom során arra keresem a választ miképpen történik a digitális bizonyítékok értékelése a büntetőeljárásban. Esetleg különbözik-e azok megítélése a hagyományos értelemben vett bizonyítékoktól.

3. Dr. Balogh Enikő Zsófia: *Ártatlanság véelme, mint a büntetőjog maximája*

Az ártatlanság véelme napjaink büntetőeljárási jogának maximája, amelyet – mint politikai követelést – elsőként az 1789-es francia Ember és Polgár Jogainak Nyilatkozata fogalmaz meg, amelyet az EEJK 6. Cikk 2. bekezdése is deklarál. Ez az elv számos európai, így a magyar Alaptörvény rendelkezései között is szerepel. Az ártatlanság véelme értelmében a terhelt mindaddig nem tekinthető bűnösnek, amíg bűnösségét bíróság jogerős ítélete meg nem állapította. Ez az elv természetes eljárásjogi következménye az emberi jogok védelmét szolgáló rendelkezéseknek.

4. Justyák Veronika: *A tárgyalóterem új szereplői: Mesterséges intelligencia a jogszolgáltatásban*

Dolgozatomban a mesterséges intelligencia alkalmazásának lehetőségeit, korlátait és veszélyeit vizsgáltam a jogi környezetben, különös tekintettel a magyar és európai szabályozásra. A kutatás célja annak feltárása volt, hogy az MI hogyan befolyásolja az igazságszolgáltatás működését, a bírói döntéshozatal folyamatát, valamint milyen szabályozási kihívások és etikai dilemmák merülnek fel ennek kapcsán.

5. Dr. Szilvássy Zoltán: *Az orvosszakértő büntetőeljárásban betöltött szerepe*

A büntetőeljárás törvény jelentősen megváltoztatta a szakértői bizonyítás szabályait, így például az eljárások elhúzódásának megakadályozása érdekében a szakértők kirendelésének és a szakértői vélemények értékelésének folyamatát igyekszik ésszerű csatornára terelni annak érdekében, hogy megfontolt és időben történő döntés szülessen. A törvény hatálybalépése óta eltelt idő már lehetővé teszi a bűnüldözés gyakorlatának vizsgálatát. Úgy gondolom, hogy a legnagyobb változás a magánszakértői vélemény szabályozásából származik, amely lehetővé teszi, hogy a vádlott és védelme egyenlő jogokkal rendelkezzen a büntetőeljárásban, ami a fegyveregyenlőség elvéből is következik. Mindez pedig általánosságban erősíti az eljárás tisztaságát, ami garancia lehet az anyagi igazsághoz közel álló bírósági ítéletek megszületésére.

6. Dr. Juhász Barnabás Bence: *A gyanú árnyékában*

Az előadás a büntetőeljárásban megjelenő gyanú fogalmát, annak különböző szintjeit és gyakorlati jelentőségét vizsgálja. Bemutatja az in rem gyanú és az in personam gyanú közötti különbségeket, valamint azok egymáshoz való viszonyát. Ezen túlmenően foglalkozik a terhelt tanúkenti kihallgatásának kérdésével is.

7. Dr. Révész Béla: *A gyorsított perek alkalmazásának gyakorlati tapasztalatai*

A dolgozatom témájának a büntetőeljárásban felmerülő polgári jogi igények elbírálásának legújabb érvényesítésének útját, a gyorsított pert választottam. A témaválasztásomat rendkívül aktuálisnak és relevánsnak tartom, mert a 2020. évi LXX. törvény (továbbiakban: Gyptv.) hozta polgári jogi igény érvényesítése iránti új jogérvényesítési utat, amelynek címéből is következtethetünk a jogszabály céljára, amely az, hogy a bűncselekmények áldozatai mielőbb kártérítéshez, valamint sérelemdíjhoz juthassanak. A pályamű hipotéziseként arra keresem a választ, hogy a gyorsított per milyen változást hozott a polgári jogi igény tekintetében, igazolt volt-e a jogalkotó szándéka, amikor megalkotta ezt az új jogintézményt, illetve, hogy a kitűzött célok elérése sikeres volt-e, illetve amennyiben igen, milyen mértékben.

8. Dr. Hadházi Edit: *A „ne bis in idem” elvének gyakorlati érvényesülése a jogágak rendszerében*

A ne bis in idem ugyanazon tények többszörös jogi értékelésének tilalmát kifejező, a jogrendszer egészét átható és átfogó alkotmányos alapelv, melynek elsődleges – és sokáig kizárólagos – értelmezési kerete a jogrendszer „szankciós zárköveként” a büntetőjog volt. Ugyanakkor az elmúlt időszakban az uniós bíróságok jogfejlesztő gyakorlata túllépett ezen a szűk értelmezési keretrendszeren, és a jogelv jogágak közötti (ún. horizontális) aspektusának tematizálásával megnyitotta a ne bis in idem elv történetének új fejezetét. A jogi érvelés lényege, hogy adott esetben a jogelv sérelmét nem csak a többszörös büntetőeljárás, hanem előidézheti az is, ha a jogsértő egyazon cselekménye tekintetében a büntetőjog mellett más jogterület – így különösen közigazgatási jog, szabálysértési jog, munkajog, polgári jog, stb. – is megállapítja a felelősséget, és a büntetőjogi jogkövetkezmény mellett (előtt vagy után) ugyancsak büntető jellegű szankciót alkalmaz. Hazánkban a ne bis in idem ilyen reinterpretációja viszonylag újkeletű, az Alkotmánybíróság a közelmúltban ugyanis több esetben is elismerte a ne bis in idem horizontális kontextusának létjogosultságát, és a jogelv megsértésének megállapítása mellett a jogalkotó feladatává tette a témával kapcsolatos hazai szabályozási szükséghelyzetek megoldását. Miként a kétszeres értékelés tilalmának újránévezése tehát a magyar jogfejlődés különösen aktuális kérdésének számít, a ne bis in idem elv jogágak közötti aspektusát a szükséges uniós kitekintést követően elsődlegesen a magyar jogrendszer tekintetében vizsgálom átfogó jelleggel.

EURÓPAI-JOGI ÉS NEMZETKÖZI JOGI SEKCIÓ

(14:00, TEOKJ I. terem)

A zsűri elnöke:

Dr. Szűcs Lászlóné Dr. Siska Katalin, habil. egyetemi docens, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Kovácsné Dr. Becánics Adrienn, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Európa-jogi és Nemzetközi Jogi Tanszék

Mándy Zsuzsanna, tehetségkoordinátor, Debreceni Egyetem, Tudományos Igazgatóság

Szekciótitkár:

Bereczki Dorina, joghallgató

1. Mészáros Tamás János: *A "Diarra-szabály", avagy a hivatásos labdarúgók nemzetközi átigazolására vonatkozó ítéletet hozott az Európai Unió Bírósága*

A futball világa az elmúlt hónapokban egy bírósági döntéstől hangos. A „Lassana Diarra ügy” bejárta a sajtót és azt beszéljük, hogy ez megreformálhatja a játékosok leigazolásának körülményeit. A tanulmányomban azt fogom körüljárni, hogy milyen kapcsolódási pontja van ennek az ügynek a munkavállalók szabad mozgásához és milyen hatással lehet ez a sportra, elsősorban a labdarúgásra és az EU esetjogára. Mielőtt az ügy részleteibe belemerülök, szeretném bemutatni a munkavállalók szabad mozgásának jogát és a Bosman-szabályt, mely hozzátartozik az adott ügy előzményeihez, hiszen szintén a labdarúgók igazolásával és mozgásával kapcsolatos tényállás jelent meg benne, melynek ítélete mára egy fontos pontja az európai sportjognak.

2. Dr. Pilisy Bence: *A vietnámi háború és a kollektív önvédelem joga*

Az erőszak tilalma kiemelt figyelmet kapott a második világháború után, melyet mi sem bizonyít jobban, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének Alapokmányának is egy fontos sarok követ képezi. A tilalom alól csak szűk kivételke adódnak, melyek egyike az önvédelem joga, azon belül is jelen előadásom témája, a kollektív önvédelem joga. Utóbbi kivételre az érintett államok igyekeztek több fegyveres konfliktusban is hivatkozni, azonban ehhez kapcsolódóan jelen előadásomban szeretném bemutatni, hogy a 20. század egyik legpusztítóbb fegyveres konfliktusa, a vietnámi háború alatt volt-e jogalapja az Amerikai Egyesült Államok beavatkozásának és megalapozott volt-e kollektív önvédelem jogára való hivatkozás.

3. Sófalvi Ákos Hunor: *Egy európai uniós irányelv gyakorlati megvalósításának akadályai – Az 561/2006/EK rendeletet megnehezítő tényezők*

Ez az előadás egy irányelv megvalósíthatóságának az akadályairól fog szólni. Gyakorlati akadályokat vizsgálnék, hogy esetleg miért nem lehet egy irányelv ideális. Emiatt az Európai Unió jogának a jogterületére gondolnám.

4. Bőnyei Attila: *A közvetítő szolgáltatók szerepe és felelőssége az Európai Unió digitális piacán*

A dolgozat központi kérdésében szerepel az Európai Unió szerveinek célkitűzései a digitális piac koordinálásában és a piaci erőfölény leküzdésében. Az e-kereskedelmi irányelv szerepe és az ezzel összefüggő nemzeti jogharmonizációs törekvések értékelése, az új szabályozások, mint a Digital Services Act és Digital Markets Act, amelyeket kifejezetten a „nagyon nagy online platformok” és „kapuőrök” piaci helyzetének féken tartására alkottak. A kutatás utolsó fejezete a nemzetközi viszonyokat taglalja, a belső digitális piacot uraló ázsiai és amerikai tech-vállalatok kapcsán.

5. Szabó Nóra: *Nemzetközi konfliktusok hatása a légtér használatára*

Nemzetközi háborús konfliktus komoly veszélyforrást és kockázatot jelentenek a polgári repülés biztonságára. A légi katasztrófák elkerülése érdekében azonban szükség van a nemzetközi/nemzeti szervezetek beavatkozására. Napjainkban számos légtérbe való belépés korlátozás vagy lezárás alatt van, amelynek alapjait az ICAO határozta meg globális szinten, az Európai Unióban pedig az EASA. Ezeket a területeket konfliktus zónáknak nevezik. Előadásom során az EASA iránymutatásait és kockázatcsökkentő tevékenységet mutatom be.

6. Kelemen Gitta: *A Kubai Rakétaválság nemzetközi vonatkozásai*

A Kubai Rakétaválság tizenhárom napja során került a világ talán a legközelebb egy nukleáris háború kitöréséhez a történelem során. Az előadás során a fókusz a téma nemzetközi jogi vetületét világítja meg, illetve a válság következményeivel is foglalkozik. A Kubai rakétaválság nemcsak a nukleáris töltetek területén, de a két világhatalom közötti diplomáciában is fordulópontot jelentett.

7. Boros Anna Eszter: *Tudatos tétlenség? A „klímamenekültekkel” kapcsolatos jogi vákuum az Európai Unióban*

„Klímamenekült”, „klímamigráns” vagy „lakóhelyét környezeti okból elhagyni kényszerült személy” – nevezzük őket bárhogya is, évről évre egyre nő azon személyek száma, akik az éghajlatváltozás miatt kénytelenek elhagyni lakóhelyüket. A klímamenekültek tömeges bevándorlása könnyen a 21. század egyik legnagyobb biztonsági, demográfiai és humanitárius kihívásává válhat, így elengedhetetlen lenne a hatékony fellépés a stabilitás megőrzése érdekében. Ennek ellenére sem a nemzetközi jog, sem pedig az uniós jog nem ismeri el ezen személyek „menekült státuszát”, megfosztva őket ezzel fontos védelmi eszközöktől. Előadásomban feltárom, hogy milyen okokra vezethető vissza ez a jogi vákuum és ennek milyen következményei vannak az uniós jogban a klímamenekültek védelmi lehetőségei tekintetében.

8. Bereczki Dorina: *Árnyékból támadva - a terrorizmus és a küzdelem útjai*

Mindennapjainkat, ha jobban átgondoljuk, számos veszély fenyegeti, melyekből talán a legveszélyesebb a terroristák általi terrorcselekmények elkövetése. Veszélyük nem csupán abból fakad, hogy a merényletek brutálisak és több ember halálát követelik, hanem abból is, hogy az elkövetők szinte láthatatlanok, ezáltal nem lehet ezen cselekményekre felkészülni, tetten érni, megelőzni. Egy vasárnapi focimeccs egy nagy stadionban, iskolai látogatás a Parlamentben, vásárlás az Aréna Plázában, mind-mind olyan dolgok, amelyek a mindennapjainkat képezik, ezáltal teljesen biztonságosnak tűnnek, azonban könnyen tragédiába fulladhatnak ezek a kellemesen eltöltött pillanatok. Dolgozatomban szeretném bemutatni magát a terrorcselekményt és a hozzá fűződő egyéb bűncselekményeket, szabályozásukat tagállami, illetve nemzetközi szinten, illetve azokat a szerveket, akik megpróbálják felvenni a kesztyűt a merénylőkkel szemben.

**ALKOTMÁNYJOGI, JOGBÖLCSELETI, KÖRNYEZETJOGI
KÖZIGAZGATÁSI JOGI ÉS PÉNZÜGYI JOGI SZEKCIÓ**
(14:00, C/114. terem)

A zsűri elnöke:

Kisné Dr. Fazekas Flóra, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Alkotmányjogi Tanszék

A zsűri tagjai:

Dr. Ficsor Krisztina, egyetemi adjunktus, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jogbölcseleti és Jogszociológiai Tanszék

Dr. Biczó András, egyetemi tanársegéd, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jegtörténeti Tanszék

Dr. Joó László Ádám, PhD hallgató, Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jegtörténeti Tanszék

Szekciótitkár:

Szabó Ivett Erzsébet, joghallgató

1. Tóth Márton István: *A társasházak adózásának és pénzügyi szabályozásának főbb kihívásai*

A dolgozatomban a társasházak gazdálkodásának aktuális kérdéseit vizsgáltam, különös tekintettel a pénzügyi és adójogi szempontokra. Elemeztem a társasházak adófizetési kötelezettségeinek keletkezését, az áfamentesség eseteit, valamint a személyi jövedelemadó fizetésének lehetőségét. Emellett bemutattam a társasházi alkalmazottak – például lépcsőházi takarítók – foglalkoztatásának jogi és pénzügyi vonatkozásait. A kutatás során jogelemző módszert alkalmaztam, empirikus adatokat elemeztem, valamint mélyinterjúkat készítettem közös képviselőkkel és lakókkal. Adózási szempontból a szabályozás kedvező, de szigorúbb felügyeletre lenne szükség az átláthatóság javítása érdekében. Egy korszerű törvényi reform – szigorúbb pénzügyi garanciákkal és átláthatóbb felelősségi szabályokkal – növelhetné a társasházak gazdasági stabilitását és jobban védené a lakóközösségek érdekeit, valódi otthont teremtve a társasházak falai között.

2. Borbély Eszter: *Változások a helyi önkormányzatok pénzügyi autonómiájában*

Az elmúlt évtizedben – többek között a koronavírus-világjárvány hatására – több olyan intézkedés és változás került bevezetésre, amelyek érintették a helyi önkormányzatok pénzügyi, bevételi autonómiáját. Kutatásomban hipotézisként vettem fel, hogy a vizsgált időszakban (2010-2024) a helyi önkormányzatok pénzügyi (bevételi) autonómiája ezen intézkedések hatására csökkent, így jogszabályok, adatok és szakirodalmi művek elemzésén keresztül törekedtem felvetésemet alátámasztani vagy megcáfolni. Tudományos dolgozatomban az önkormányzatok pénzügyi autonómiáját érintő intézkedéseket és változásokat foglaltam rendszerbe, illetve ezeknek a helyi önkormányzatokra gyakorolt hatását vizsgáltam.

3. Pataki Anna Zsófia: *Javaslatok az étrend-kiegészítők szabályozását illetően*

Az étrend-kiegészítők fogyasztása napjainkban már rengeteg felnőtt életében megszokott, hiszen ezek a termékek az egészség megőrzését, a betegségek kialakulásának megelőzését hirdetik. Az étrend-kiegészítők választékában számos vitamint, ásványi anyagokat, gyógynövénykivonatokat, aminosavakat és egyéb biológiailag aktív anyagokat tartalmazó készítmények találhatók. Nem ritka az sem, amikor bizonyos hatóanyagokat megtalálhatunk egyaránt gyógyszerek, egyaránt étrend-kiegészítők összetevőiként, viszont a gyógyszerekre és az étrend-kiegészítőkre vonatkozó szabályanyagok sem terjedelmükben, sem szigorúságukat tekintve nem azonosak, amely a tudatos fogyasztókban aggályokat vethet fel. Az étrend-kiegészítők jogilag élelmiszernek minősülnek, így nem ugyanazon a kontrollfolyamatokon mennek keresztül a kereskedelmi forgalomba kerülésük előtt, mint a gyógyszerek. Ezek a különbségek nem csupán a fogyasztói oldalon, hanem mind a forgalmazók, mind a hatóság szemszögéből lényegesek. Míg a gyógyszerek lehető legalacsonyabb előny/kockázat arányát szigorú preklinikai és klinikai vizsgálatok, farmakovigilanciái rendszerek és engedélyezési eljárások biztosítják, addig az étrend-kiegészítők esetében a nutrivigilancia még gyerekcipőben jár, és nincs a szakembereknek olyan széles tudásuk az étrend-kiegészítők mellékhatásairól, illetve kölcsönhatásairól. Az étrend-kiegészítők forgalomba hozatalához – a gyógyszerekkel ellentétben – nincs szükség forgalomba hozatali engedélyre, és a termékek piacra kerüléséhez elegendő a hatósági bejelentés. Ennek eredményeként a termékek biztonságossága, hatékonysága és minősége tekintetében hiányzik az a garanciális kontroll, amely a gyógyszereknél kötelező. Az adatgyűjtés során szerzett információkból megállapítható, hogy az étrend-kiegészítők élelmiszerként történő jogi minősítése nem megfelelő. A kutatásom eredménye alapján javaslatokat fogalmazok meg, amelyek az étrend-kiegészítők engedélyeztetési eljárásának szigorítására irányulnak.

4. Farkas Hajnalka: *Kivett eljárások a közigazgatási jogban*

Az előadásomban azt fogom vizsgálni, hogy az Ákr. hatálya melyik eljárásokra nem terjed ki, és milyen okai lehetnek ennek a különbségtételnek. Egyesével tervezek végigmenni a kivett eljárásokon, mindegyikről pár mondatban beszélni, csak a leglényegesebb jellemzőket kiemelve.

5. Szűcs István Róbert: *A felszín alatti víz kármentesítés az EU jogrendszerében*

A felszín alatti víz kármentesítésének megjelenése a nemzetközi környezetvédelmi világtalálkozókon, konferenciákon, az ENSZ környezetvédelmi programjaiban. A kármentesítések nemzetközi szabályozási hátterének kialakulása, annak helye az EU jogrendszerében. A nemzeti környezetvédelmi programok alakulása a kármentesítések tükrében, a kármentesítések hazai szabályozási környezete.

6. Szabó Ivett Erzsébet: *Mozgásban az állampolgárok - hol ér véget a területi elv?*

Mai társadalmunkat egyértelműen a mobilitás jellemzi. Ebből kifolyólag előfordul, hogy egy személy akár két államnak is az állampolgára. Kutatásom célja azt bemutatni, hogy milyen kapcsolat van az állampolgárság és a területi elv között. Lehet-e jelentősége annak az állampolgárság szempontjából, hogy hol él a személy? Amennyiben valaki állampolgársággal rendelkezik, megnő a jelentősége a választójognak. Céлом, hogy a magyar helyzetet vizsgáljam közelebbről, hiszen, ha külföldi magyarként szavaz az egyén csupán az országgyűlési választáson voksolhat, míg abban az esetben, ha már lakcímmel rendelkezik az ország területén, akkor az önkormányzati választásokon is. Ezek megértéséhez több elméletet is megvizsgállok az egyén politikai közösségben való tagságával kapcsolatban.

7. Tóth Viktória: *Az invazív beavatkozás kiterjesztésének lehetősége a bírói gyakorlat tükrében*

Előadásom fókuszában az önrendelkezési jog határának értelmezése áll, a beavatkozások egy speciális csoportja, az invazív beavatkozások kapcsán. Hasonlóan a többi betegjoghoz az önrendelkezési jog sem korlátlan. A beleegyezés kiterjesztésére lehet szükség abban az esetben, ha az invazív beavatkozás során olyan körülmények merülnek fel, amely alapján a beavatkozást ki kellene terjeszteni a tervezetthez képest, vagyis olyan beavatkozást is el kellene végezni, ami nem volt előre látható, így amire a beteg beleegyezése sem terjedt ki eredetileg. E lehetőség biztosítása feltétlenül szükséges a jogalkotó részéről, hiszen adódhatnak olyan váratlan helyzetek, amikor nincsen lehetőség a beteg tájékoztatására és beleegyezésének kérésére, viszont csak rendkívül szűk körben nyílik erre lehetőség. Néhány gyakorlati példán keresztül szemléltetem, hogy mely esetekben állapította meg a bíróság a beavatkozás kiterjesztésének jogszerűségét, illetve mely esetekben minősítette ezt jogszerűtlennek.

8. Dr. Papp Renáta: *A mesterséges intelligencia etikai és jogi kihívásai*

Az előadás a mesterséges intelligencia (MI) etikai és jogi kérdéseit vizsgálja, kiemelve, hogy az MI nem csupán egy innovatív technológia, hanem egyben a társadalmi értékrendünk és prioritásaink visszatükröződése is. A központi témák között szerepel az adatvédelem, az algoritmikus diszkrimináció problémája, valamint az autonóm döntéshozatalból eredő felelősségi kérdések. Az előadás elemzi az Európai Unió, az Egyesült Államok és Ázsia eltérő szabályozási megközelítéseit, és feltárja ezek globális hatásait. Az etikai irányelvek megalkotása, a nemzetközi együttműködés erősítése, valamint a szabályozási keretek fejlesztése mind kulcsszerepet játszanak abban, hogy az MI előnyei széles körben elérhetőek legyenek. A fő üzenet, hogy az MI jövőjét nemcsak a technológiai fejlődés üteme, hanem az emberi értékek beépítése és társadalmi integrációja is alapvetően meghatározza. Az előadás arra hívja fel a figyelmet, hogy az MI-t felelősségteljesen használva egy jobb, igazságosabb és biztonságosabb jövő építhető.

9. Oláh Antónia: *Ki a helyben lakó? Az életvitelszerű lakáshasználat értelmezési direktívái a földforgalmi perekben*

Otthon. Mit értünk e közismert szó alatt? Talán nem tévedünk azzal a kijelentéssel, hogy otthon alatt az emberek többsége egy konkrét ingatlanra asszociál, amely a jog szemüvegén keresztül egy adott településen található lakó- vagy tartózkodási hely, amely a természetes személy személyes és családi életének színteréül szolgál, ahol az ember nap mint nap nyugovóra tér. E meghatározásnak immanens eleme az állandóság és a lakóhelyen történő tartózkodás, azaz a lakás céljára szolgáló ingatlan tényleges használata. Okszerűen felmerül a kérdés: vajon mennyiben tekinthető az otthon, a lakóhely és az életvitelszerű lakáshasználat egymás szinonimáinak, illetve jogi értelemben mi adja a különbséget közöttük? Az életvitelszerű lakáshasználat értelmezése, igazolásának módja sem volt sokáig magától értetődő a közigazgatási ügyszakos ítélkezési gyakorlat tükrében, amelyet a jogalkotónak az a döntése is kifejezésre juttat, hogy a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvényben 2024. július 1-jei hatállyal egzaktul meghatározta azt, hogy mit kell a jogalkalmazóknak életvitelszerű lakáshasználat alatt érteni. E törvénymódosításnak az ítélkezési gyakorlatra kifejtett hatása esetelemző módszer útján egyelőre nem mérhető. Ennélfogva a 2024. július 1. előtti bírói gyakorlat analízise tud számunkra iránymutatást adni. Jelen előadás a földforgalmi perek sokrétűségére figyelemmel igyekszik az életvitelszerű lakáshasználat értelmezésével és igazolásával kapcsolatban felmerülő vitás kérdéseket a közigazgatási peres eljárások terrénumán, alkotmányossági elveket is figyelembe vevő vizsgálódás révén bemutatni.

**A II. „ÉDES ANYANYELVÜNK, IGAZI OTTHONUNK”
JOGI RETORIKAI VERSENY PROGRAMJA
(15:30, A/19. terem)**

A zsűri elnöke:

Talabos Dávidné Dr. Lukács Nikolett, PhD, jogász

A zsűri tagjai:

Fitos Viktor, zeneszerző

Mercs János, színművész, Debreceni Csokonai Nemzeti Színház

Molnár-Kovács Dorottya, egyetemi tanársegéd, Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Média- és Könyvtártudományi Intézet, Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék

Vranyecz Artúr, színművész, Debreceni Csokonai Nemzeti Színház

Moderátor:

Juhász Zoltán, joghallgató

A verseny résztvevői, az általuk szabadon választott prózai mű címe és rövid leírása:

- 1. Jászberényi Eszter: *Részlet Gárdonyi Géza: Egri csillagok művéből az "Eger veszedelme" című negyedik részből***

A részlet az 1552-es török hadjárat idején játszódik, azon belül az egri vár hősie diadalának előkészületeit szemlélteti. Dobó István várkapitány és a maroknyi, mintegy 2000 fős magyar védők esküt tesznek, hogy életüket, vérüket fogják áldozni a vár és ezáltal a megmaradt Magyarország védelméért. Dobó beszéde során többször példaként említi Szolnok várát, ami az egrinél jóval erősebb volt, de mégis elesett, mert a zsoldos katonák nem szívvel-lélekkel harcoltak a megmentéséért. A magyar védőktől, ezért azt kéri, hogy mutassák meg a töröknek, hogy a magyarok nem gyávák és a hazájuk szeretetének ereje mindent legyőz. Számomra még különlegesebb jelentéssel bír ez a mű, hiszen Egerben születtem, ezért számtalanszor jártam már azokon a helyszíneken, ahol egyszer az Egri csillagok harcoltak a hazájukért.

- 2. Komjáthy Marcell: *Marcus Tullius Cicero - A törvények (Részlet Simon Attila fordításában)***

A részlet bevezetése meghatározza a törvény fogalmát, majd tovább mélyíti az emberi értelem szerepét a törvényalkotásban, valamint a természetjog és az isteni ész kapcsolatát.

- 3. Kádár Anna Orsolya: *Szabó András: Igazságosan vagy okosan?***

Jogtudományi értekezések

4. Kaufmann Kata: *Sék Gusztáv: A békesség*

Ez a mű egy festőről szól, aki a nyugalmat keresve a békességet szeretné festő vászonra vetni, de nem talál tökéletes tárgyat, ami át adná ezt az érzést. Végül istent kéri meg, hogy adjon neki egy jelet, hogy megtalálja, amit keres.

5. Illés Ákos: *Kosztolányi Dezső: Kézirat*

Esti Kornél kellemetlen helyzetbe kerül, amikor egy ismerős, ám tehetségtelen író nő regényét kellene elolvasnia és értékelnie. A történet ironikusan, finom humorral ábrázolja, hogyan próbál elmenekülni a kötelezettség alól, amely végül óhatatlanul is utoléri.

6. Lezó Nóra: *Bayer Zsolt: A dinnye*

A novellában a szerző a nagyszülőkkel közös gyermekkori emlékeit eleveníti föl. Ezek az emlékek az étkezési szokásokhoz és a dinnyevásárláshoz kötődnek. Az örök kérdésre, miszerint honnan tudhatjuk, mitől jó egy dinnye, többféle választ is kapunk.

7. Samodai Csenge Boróka: *Karinthy Frigyes: Zeneszerzők*

Egy rövid novella, mely meglehetősen humoros.